

Upozorňujeme, že výchozí [lv](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

[angličtina](#)

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Swipe to change

Právní pomoc

Lotyšsko

1 Jaké náklady jsou spojeny se soudním řízením a kdo je obvykle nese?

Náklady soudního řízení podle občanského soudního řádu tvoří:

I soudní výdaje a

II náklady související s řízením.

Soudní výdaje a náklady související s řízením se stanovují za účelem:

částečné náhrady za výdaje vzniklé státu financováním činnosti soudů, náhrady výdajů strany, v jejíž prospěch soud vydal rozsudek, podpory dobrovolného plnění závazků ze strany dlužníků.

Informace o tom, kde lze zaplatit soudní výdaje, lze získat na podatelně každého soudu.

Proti rozhodnutí o nákladech řízení může osoba, na niž se rozhodnutí vztahuje, podat vedlejší žalobu.

SODNÍ VÝDAJE zahrnují:

státní poplatek (*valsts nodeva*),

administrativní poplatek (*kancelejas nodeva*),

výdaje související s přezkumem případu.

Podle článku 34 občanského soudního řádu se za každou žalobu podanou k soudu hradí předepsaný státní poplatek, ať už jde o původní žalobu, nebo protižalobu, návrh podaný třetí stranou v již probíhající věci ohledně nezávislého nároku souvisejícího s předmětem daného sporu, návrh ve zvláštním soudním řízení a jiné návrhy upravené tímto článkem. Jestliže v případě návrhu na rozvod manželství navrhovatel vyživuje nezletilou osobu, soudce na žádost navrhovatele platbu státního poplatku odloží nebo povolí jeho úhradu ve splátkách.

Podle článku 38 občanského soudního řádu se administrativní poplatek platí:

za vydání opisu listiny v rámci dané věci a za opětovné vyhotovení rozsudku nebo jiného rozhodnutí soudu,

za vydání stanoviska,

za vydání stejnopisu písemného exekučního příkazu,

za potvrzení nabytí právní moci soudního rozhodnutí, má-li být rozhodnutí předloženo zahraničnímu orgánu,

za předvolání svědků.

Výdaje související s řízením podle článku 39 občanského soudního řádu zahrnují:

částky vyplácené svědkům a znalcům,

výdaje související s výslechem svědků nebo provedením šetření na místě,

výdaje související s vyhledáním žalovaného,

výdaje související s výkonem rozsudku,

výdaje související s doručováním, vydáváním a překladem soudních předvolání a jiných soudních písemností,

náklady na zveřejnění oznámení v novinách,

poplatky související se zajištěním nároku.

Osvobození od úhrady soudních výdajů:

Zákon uvádí osoby, které jsou osvobozeny od úhrady soudních výdajů (čl. 43 odst. 1 občanského soudního řádu), včetně strany řízení, které se přiznává státem hrazená právní pomoc.

V ostatních případech může strana řízení požádat soud o úplné či částečné osvobození od úhrady soudních výdajů, na základě své finanční situace a s podmínkou, že o ní poskytne relevantní důkaz.

Soud nebo soudce žádost zváží a přizná úplné či částečné osvobození od povinnosti hradit soudní výdaje do státního rozpočtu, přičemž zohlední finanční situaci dané osoby.

Platba soudních výdajů:

Účty pro platbu státních poplatků, administrativních poplatků a výdajů na soudní řízení lze nalézt na portále v oddíle „Státní poplatky a účty soudů“ (*Valsts nodevas un tiesu konti*).

Náhrada soudních výdajů:

Straně, v jejíž prospěch soud vydal rozsudek, se přiznává náhrada všech jejích soudních výdajů druhou stranou.

Je-li žalobě vyhověno pouze zčásti, žalobci se přizná poměrná náhrada soudních výdajů odpovídající části žaloby, které bylo vyhověno, a žalovanému poměrná náhrada odpovídající části, v níž byla žaloba zamítnuta.

Jestliže žalobce vezme žalobu zpět, musí uhradit soudní výdaje vzniklé žalovanému. V tomto případě žalovaný není povinen hradit soudní výdaje žalobce.

Pokud však žalobce žalobu vezme zpět, protože žalovaný nároky ze žaloby dobrovolně uspokojil po podání žaloby, soud na žádost žalobce nařídí žalovanému, aby žalobci nahradil vynaložené soudní výdaje.

Je-li žalobce od úhrady soudních výdajů osvobozen, bude žalovanému nařízeno, aby do státního rozpočtu zaplatil poměrnou část žalobcových soudních výdajů odpovídající části žaloby, které bylo vyhověno.

Je-li žaloba zamítnuta, nejsou ve vztahu k ní učiněny další kroky nebo žalobce vezme žalobu zpět, bude žalobci nařízeno, aby do státního rozpočtu zaplatil soudní výdaje, které nebyly uhrazeny předem. Pokud však žalobce dále neusiloval o vyhovění žalobě proto, že žalovaný dobrovolně uspokojil žalobní nároky poté, co byla žaloba podána, bude úhrada soudních výdajů do státního rozpočtu přikázána žalovanému.

Pokud bylo žalobě vyhověno zčásti a žalovaný je od úhrady soudních výdajů osvobozen, výdaje zaplatí žalobce, který od úhrady soudních výdajů osvobozen není, a to poměrně k výši žalobního nároku, který byl zamítnut.

Jsou-li od úhrady soudních výdajů osvobozeny obě strany, nese tyto výdaje stát.

Soud nebo soudce může s přihlédnutím k finanční situaci osoby platbu soudních výdajů odložit nebo povolit úhradu ve splátkách.

Úhrada státních poplatků:

Informace o tom, z jakých důvodů se hradí státní poplatek, a postupu placení lze nalézt na portále v oddíle „Úhrada poplatků“ (nodevu atmaksa).

II NÁKLADY SOUVISEJÍCÍ S ŘÍZENÍM představují:

odměny advokátovi,

náklady související s dopravou k soudnímu jednání,

náklady související se shromažďováním důkazů,

náklady na státem hrazenou právní pomoc (použije se u řízení zahájených po 1. březnu 2016),

náklady na pomoc tlumočnicka při soudním jednání.

Náhrada nákladů souvisejících s řízením:

Náklady související s řízením se nahrazují ve výši stanovené zákonem.

Žalovanému bude přikázáno uhradit náklady související s řízením vzniklé žalobci, pokud bylo žalobě vyhověno plně nebo zčásti a v případě, že žalobce vzal žalobu zpět proto, že žalovaný žalobní nároky dobrovolně uspokojil poté, co byla žaloba podána.

Je-li žaloba zamítnuta, soud nařídí žalobci, aby žalovanému nahradil náklady související s řízením.

Pokud je strana, jejíž povinností je zaplatit náklady na státem hrazenou právní pomoc, osvobozena od úhrady soudních výdajů, náklady související s poskytnutím státem hrazené právní pomoci nese stát.

2 Co je přesně právní pomoc?

Státem hrazená právní pomoc představuje pomoc při řešení právní záležitosti u soudu či mimosoudně, s cílem bránit porušená nebo sporná práva osoby nebo její zájmy chráněné zákonem, v případech, způsoby a v rozsahu stanovenými zákonem o státem hrazené právní pomoci.

Státem hrazená pomoc zahrnuje právní poradenství, vyhotovení procesních listin a zastupování u soudu.

3 Mám nárok na právní pomoc?

Obdržet státem hrazenou právní pomoc mohou tyto osoby:

osoba, která má status nízkopříjmové osoby nebo osoby v nouzi – příslušná potvrzení vydávají místní sociální služby;

osoba, která se nečekaně ocitne v okolnostech a finanční situaci, které jí brání zajistit si ochranu svých práv (přírodní katastrofa, vyšší moc nebo jiné okolnosti mimo její kontrolu) – osoba musí předložit relevantní informace a důkazy;

osoba zcela závislá na státu nebo místních orgánech – příslušné informace musí na žádost dané osoby nebo Správy právní pomoci předložit stát nebo místní orgán.

Právní pomoc částečně hrazená státem, na jejíž úhradě se osoba podílí, a pomoc advokáta v konkrétních typech občanských věcí (věci, v nichž se navrhovatel domáhá zneplatnění rozhodnutí valné hromady akcionářů, věci týkající se sporů plynoucích ze smluvního práva, v nichž předmětná částka přesahuje 150 000 EUR, a věci týkající se ochrany obchodních tajemství před protiprávním získáním, užitím a vyzrazením) může být přiznána osobám, které splňují tato kritéria:

jejich příjem nepřesahuje částku minimální měsíční mzdy pobírané v Lotyšsku;

jejich finanční situace je opravňuje k obdržení právní pomoci.

Oznamovatelé mají na státem hrazenou právní pomoc nárok bez ohledu na svou finanční situaci.

Finanční situace a úroveň příjmu osoby, která potřebuje právní pomoc v přeshraničním sporu a která má obvyklé bydliště či domicil v některém z členských států EU, se považuje za opravňující k obdržení právní pomoci pro rozhodování sporu v Lotyšsku, pokud ke dni podání žádosti o právní pomoc průměrný měsíční příjem osoby za předchozí tři měsíce nepřesahoval 50 % minimální měsíční mzdy pobírané v Lotyšsku a pokud jsou splněny další případné podmínky stanovené právními předpisy.

4 Je právní pomoc poskytována ve všech typech řízení?

Státem hrazená právní pomoc se přiznává pro řešení odůvodněných občanskoprávních sporů a v občanských soudních řízeních až do nabytí právní moci konečného rozhodnutí, přičemž výjimky platí například v těchto případech:

věci týkající se nároku, který přímo souvisí s obchodní nebo podnikatelskou činností nebo nezávislou profesní činností osoby;

věci týkající se problematiky cel a daní;

věci týkající se nároku, který souvisí se zásahem do cti a důstojnosti osoby;

věci týkající se náhrady psychické újmy, s výjimkou případů, kdy poskytnutí právní pomoci souvisí s nárokováním náhrady psychické újmy způsobené obětí následkem trestného činu;

spory, o nichž se rozhoduje u rozhodčího soudu nebo jiným mechanismem alternativního řešení sporů;

věci týkající se nároku, který souvisí s luxusními předměty nebo luxusními službami;

náklady na právní pomoc, jejichž výše je ve srovnání s vyšší nároku nepřiměřeně vysoká.

5 Existují v případě potřeby zvláštní postupy?

Osoba musí podat vyplněnou žádost o právní pomoc (na formuláři žádosti) Správě právní pomoci, spolu s kopiemi listin, které mají doložit informace uvedené v žádosti (dokumenty, které prokazují nárok na státem hrazenou právní pomoc a dokumenty popisující povahu občanskoprávního sporu a souvisejících řízení). Dokumenty je nutné podat Správě právní pomoci osobně, poštou nebo elektronickou poštou na adresu pasts@jpa.gov.lv, s využitím elektronického podpisu s časovým razítkem.

Správa právní pomoci žádost přezkoumá a rozhodne o přiznání právní pomoci nebo o zamítnutí žádosti do 21 dnů od obdržení žádosti nebo, pokud jde o žádost ve věci, která se týká práv dětí, do 14 dnů od obdržení žádosti.

Jsou-li vyžadovány dodatečné informace, konec lhůty pro rozhodnutí se odloží do doby, kdy budou nezbytné informace dodány, nebo do uplynutí lhůty pro jejich dodání.

Správa právní pomoci při přijetí rozhodnutí o přiznání pomoci jmenuje poskytovatele právní pomoci, který má se Správou právní pomoci uzavřenu smlouvu o poskytování právní pomoci.

Rozhodnutí o poskytnutí právní pomoci stanoví poskytovatele právní pomoci a místo a čas poskytnutí pomoci.

Žadatelé bude rozhodnutí o přiznání právní pomoci nebo o zamítnutí žádosti písemně oznámeno prostřednictvím pošty nebo elektronické zprávy zasláné na adresu uvedenou v žádosti; žadatel může oznámení obdržet také osobně v kanceláři Správy právní pomoci.

Proti rozhodnutí Správy právní pomoci lze podat opravný prostředek k ministerstvu spravedlnosti a rozhodnutí ministerstva spravedlnosti je možné napadnout u správního soudu.

V případech, které se týkají poskytnutí právní pomoci částečně hrazené státem (tj. pomoc advokáta v konkrétních typech občanského řízení), Správa právní pomoci přijme rozhodnutí do jednoho měsíce ode dne přijetí žádosti o právní pomoc a určí rozsah právní pomoci a lhůtu, v níž musí být uhrazena platba za právní pomoc. Po obdržení platby se pro poskytovatele právní pomoci do sedmi dnů vypracuje zadání k poskytnutí státem hrazené právní pomoci. Pokud k platbě za poskytnutí právní pomoci nedojde, Správa právní pomoci rozhodne o ukončení poskytování pomoci.

Pokud osoba, která má obvyklé bydliště nebo domicil v některém členském státě EU, žádá o právní pomoc v přeshraničním sporu a o tomto přeshraničním sporu se rozhoduje v Lotyšsku, Správa právní pomoci obdrží příslušnou žádost v přeshraničním sporu, postoupenou příslušným orgánem dotyčného jiného členského státu EU nebo podanou danou osobou, a posoudí ji v souladu s postupem stanoveným v zákoně o státem hrazené právní pomoci. V případech, kdy se o přeshraničním sporu rozhoduje mimo Lotyšsko, osoba s obvyklým bydlištěm nebo domicilem v některém členském státě EU podává příslušnou žádost Správě právní pomoci (formulář žádosti je k dispozici na adrese https://e-justice.europa.eu/157/CS/legal_aid_forms). Správa právní pomoci v těchto případech zašle vyplněný formulář pro předání žádosti o právní pomoc a relevantní dokumenty příslušnému orgánu příslušného členského státu EU do sedmi dnů od obdržení všech překladů.

6 Kde mohu získat formulář žádosti o právní pomoc?

Formulář žádosti o státem hrazenou právní pomoc je k dispozici:

na internetových stránkách Správy právní pomoci v oddíle „[Služby](#)“ (Pakalpojumi);

v kanceláři Správy právní pomoci (Pils laukums 4, Riga);

v kancelářích místních orgánů v lotyšských městech a obcích, kde má osoba nahlášené bydliště nebo kde oprávněně pobývá.

Formulář žádosti o právní pomoc v jiném členském státě Evropské unie (v přeshraničních sporech) je dostupný na evropském justičním portálu v oddíle „[Online formuláře](#)“.

7 Jaké dokumenty je třeba předložit spolu s formulářem žádosti o právní pomoc?

K formuláři žádosti o státem hrazenou právní pomoc je nutné přiložit tyto dokumenty:

kopie dokumentu dokazujícího, že osoba má nárok na právní pomoc, např. potvrzení, z něhož plyne, že má status osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby (nebo jiný dokument prokazující, že osoba má nárok na státem hrazenou právní pomoc);

kopie dokumentů, které popisují povahu sporu, řízení ve věci atd. (např. smlouva, předvolání k soudu, rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti).

Informace o podmínkách a postupech pro poskytování státem hrazené právní pomoci v ostatních kategoriích případů jsou dostupné na adresách:

<https://jpa.gov.lv/> (internetové stránky Správy právní pomoci, v lotyštině) nebo <https://jpa.gov.lv/par-mums-eng> (internetové stránky Správy právní pomoci, v angličtině).

8 Kde mám podat žádost o právní pomoc?

Adresa Správy právní pomoci: Pils laukums 4, Riga, LV-1050.

E-mail: pasts@jpa.gov.lv

Bezplatná informační linka: +371 80001801 (pro informace o službách poskytovaných Správou právní pomoci a o vyplňování formulářů).

9 Jak zjistím, zda mám nárok na právní pomoc?

Nárok na státem hrazenou právní pomoci mají osoby ve statusu osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby, dále osoby zcela závislé na státu či místní samosprávě nebo osoby, které se nečekaně ocitly v okolnostech a finanční situaci, jež jim brání zajistit si ochranu svých práv.

Státem hrazená právní pomoc je poskytována v občanských věcech, o nichž se rozhoduje u soudu i mimosoudně (včetně přeshraničních sporů), v řízeních o opravném prostředku ve správních věcech ohledně poskytnutí azylu nebo o opravném prostředku proti rozhodnutí o napadeném příkazu k vyhoštění nebo proti rozhodnutím ohledně napadených nuceně vykonávaných příkazů k vyhoštění.

10 Pokud mám nárok na právní pomoc, jak mám postupovat?

Osoba musí podat vyplněnou žádost o právní pomoc (na formuláři žádosti) Správě právní pomoci, spolu s kopiemi listin, které mají doložit informace uvedené v žádosti (dokumenty, které prokazují nárok na státem hrazenou právní pomoc a dokumenty popisující povahu občanskoprávního sporu a souvisejících řízení). Dokumenty je nutné podat Správě právní pomoci osobně, poštou nebo elektronickou poštou na adresu pasts@jpa.gov.lv, s využitím elektronického podpisu s časovým razítkem.

Pro přiznání státem hrazené právní pomoci je nutné Správě právní pomoci předložit tyto dokumenty:

1) vyplněný [formulář žádosti o státem hrazenou právní pomoc](#) spolu s kopií dokumentu, který prokazuje nárok na právní pomoc, např. potvrzení, z něhož plyne, že osoba má status osoby v nouzi nebo nízkopříjmové osoby;

2) kopie dokumentů, které popisují povahu sporu, řízení ve věci atd.

11 Pokud mám nárok na právní pomoc, kdo vybere mého právníka?

Pro účely právní pomoci uzavírá smlouvy s poskytovateli právní pomoci Správa právní pomoci. Správa právní pomoci spolu s přijetím rozhodnutí o přiznání pomoci přidělí poskytovatele právní pomoci ke konkrétnímu případu.

12 Jsou v rámci právní pomoci hrazeny veškeré náklady řízení?

Dotčená osoba musí uhradit náklady řízení sama, ledaže se na ni vztahuje výjimka.

13 Pokud mám nárok pouze na omezenou právní pomoc, kdo ponese ostatní náklady?

Náklady, které nepokryje právní pomoc, musí uhradit daná osoba.

14 Vztahuje se právní pomoc i na opravné prostředky?

Správa právní pomoci poskytuje právní pomoc zajišťovanou státem v těchto případech:

1) v řízení před Ústavním soudem se právní pomoc poskytuje osobě, ohledně jejíž ústavní stížnosti Ústavní soud rozhodl, že řízení nezahájí pouze na základě chybějících právních důvodů nebo jsou-li zjevně nedostatečné k tomu, aby bylo návrhu vyhověno;

2) v občanskoprávních věcech (s výjimkou případů, které se týkají problematiky cel a daní, zásahu do cti a důstojnosti, věcí přímo souvisejících s obchodní nebo podnikatelskou činností nebo nezávislou profesní činností osoby atd.);

3) ve správních věcech:

v řízení o opravném prostředku ve věcech týkajících se poskytnutí azylu,

při rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím, které se týkají napadených příkazů k vyhoštění, nebo proti rozhodnutím ohledně napadených nuceně vykonávaných příkazů k vyhoštění,

při rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti, které se týká ochrany práv a oprávněných zájmů dítěte,

ve správních věcech, pokud soud (soudce) rozhodl o poskytnutí státem hrazené právní pomoci s ohledem na složitost případu a finanční situaci fyzické osoby.

Částečně státem hrazenou právní pomoc lze poskytnout na pomoc advokáta v konkrétních občanských věcech:

ve věcech, v nichž se navrhovatel domáhá zneplatnění rozhodnutí valné hromady společníků nebo akcionářů kapitálové společnosti,

ve věcech, které se týkají sporů plynoucích ze smluvního práva, v nichž předmětná částka přesahuje 150 000 EUR,

ve věcech, které se týkají ochrany obchodních tajemství před protiprávním získáním, užitím a vyzrazením.

15 Může být přiznaná právní pomoc odňata před ukončením řízení (nebo i po ukončení řízení)?

Pokud daná osoba přiznanou právní pomoc nepotřebuje, může svou žádost o právní pomoc vzít zpět před skončením řízení, přičemž o tom uvědomí Správu právní pomoci.

16 Mohu napadnout nepřiznání právní pomoci?

Rozhodnutí Správy právní pomoci, kterým právní pomoc přiznává, nebo zamítá, je možné napadnout a podat proti němu opravný prostředek v souladu s postupem stanoveným v [zákoně o správním řízení](#).

Poslední aktualizace: 24/05/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.